

Obsah článku:

Kariérové poradenství na škole

Informace pro žáky 3. a 4. ročníků

- Před rozhodnutím
- Jak dál po skončení školy?
- Několik rad pro absolventy
- VŠ nebo VOŠ?
- Formy studia na VŠ

Užitečné odkazy:

- Stránky s nabídkou škol
- Stránky s informacemi i jednotlivých profesích a povoláních
- Informace o vzdělávání nebo práci v zahraničí
- Přijímací zkoušky – TSP, OSP, NSZ
- Kde všude mohu hledat práci?
- Vzory a tipy pro psaní životopisu a motivačního k dispozici na internetu.

Kariérové poradenství na škole

V průběhu listopadu, prosince a části měsíce ledna měli žáci 4. ročníků možnost konzultovat se školní psycholožkou své další možnosti po ukončení střední školy. Někteří podobnou příležitost využili už na Základní škole pod taktovkou Pedagogicko-psychologických poraden.

I na střední škole žáci mnohdy nevědí, jakým směrem se vydat, nebo si chtějí jen tak zkusit změřit své schopnosti, utřídit myšlenky, zájmy apod.

Nejprve si žáci otestovali míru a strukturu svých rozumových schopností prostřednictvím inteligenčního testu a poté absolvovali vyplnění zájmových a profesních dotazníků. Následovala konzultace se školní psycholožkou, kde se dozvěděli výsledky testů a mohli prodiskutovat své další studijní či pracovní záměry, plány apod.

Kariérového poradenství na škole využilo celkem 92 žáků 4. ročníků.

Tímto také děkuji třídním učitelům, metodičce prevence Ing. Josefíkové a vedení školy za spolupráci při organizaci celého procesu.

Informace pro žáky 3. a 4. ročníků

Pro všechny, kdo mají zájem čerpat informace o možnostech dalšího studia, nabízím několik informací a také odkazy na užitečné webové stránky (v závěru).

Před rozhodnutím

1. **Zvažte své předpoklady a schopnosti** – Jak jste úspěšní ve studiu? Jak snadno či s jakými obtížemi se učíte? V čem jsou vaše přednosti a slabiny? Co vám jde lépe a co hůře? Jak přistupujete k učení? Co vám činí problémy a co vám jde snadno? Na co máte talent?
2. **Zvažte své zájmy** – Co vás baví? Čím se více zabýváte? Jde vám lépe práce rukodělná, technická nebo jiná? Bavil by vás obchod, práce s financemi, administrativní činnosti? Raději byste pracovali hlavou? Chcete pracovat v továrně, v malé firmě, podnikat? Jakou činnost byste rádi či bez potíží mohli vykonávat po většinu dne?
3. **Proberte to s ostatními** – Poradte se s učitelem, výchovným poradcem, školním psychologem. Zkuste se zeptat na názor rodičů, přátel či lidí, kteří Vás znají. Mluvte se známými o jejich práci a zjišťujte, zda by vás bavila, zda by vám šla.
4. **Shánějte si informace** – Jde o vaši budoucnost, zkuste si o ní zjistit co nejvíce, zkuste třeba odkazy uvedené níže s odkazy na seznamy škol a databáze profesí.
5. **Vytvořte si seznam** – začněte od činností, které by vás zajímaly, bavily, šly vám. Přiřazujte k nim jednotlivá povolání nebo školy, které k tomuto povolání směřují.
6. **Nebo zvolte vylučovací způsob** – vyřadte školy či obory profesí, které nepřicházejí v úvahu a rozmýšlejte mezi zbylými,
7. **Zvažte další velmi důležité aspekty** jako jsou:
U škol – dostupnost, šance na přijetí, úmrtnost (kolik studentů nedostuduje), finanční náročnost, možnosti ubytování, kvalita výuky, zdravotní omezení...
U profesí – možnosti uplatnění, platové podmínky, nutnost dojíždění za prací, zdravotní omezení...
8. **Informujte se více** – navštivte burzu škol, den otevřených dveří, mluvte se studenty, projděte si její webové stránky, webové diskuze studentů, v případě profese se snažte přiblížit praxi...
9. **Pokud se stále nemůžete rozhodnout**, navštivte kariérové poradce na úřadu práce, na škole nebo v poradně.
10. **Nepodceňte přijímací zkoušky**, připravte se dostatečně dopředu nebo využijte příprav na přijímačky, přijímačky nanečisto apod. V případě volby povolání **nepodceňte přijímací pohovor**, připravte se na něj, případně se o přípravě poradte s učitelem či poradcem.

Pokud jste se s jakéhokoli důvodu neúčastnili kariérového poradenství na škole (ať už se školním psychologem či s výchovnou poradkyní), máte možnost navštívit Pedagogicko-psychologickou poradnu (viz kontakty) případně Informační poradenské středisko úřadu práce (odkaz:

<http://www.atlasskolstvi.cz/a4929-sluzby-ips>, např. Vsetín, Pod Žamboškou 1024).

Jak dál po skončení školy?

Několik informací o tom, jak postupovat po skončení školy, jaké jsou vaše možnosti či povinnosti. **Zásadně platí, že absolvent střední školy má statut studenta až do 31. srpna školního roku, v němž ukončil úspěšně studium.** (Absolventi, kteří studium přerušili či nedokončili, se od data ukončení či přerušení studia již za studenty nepovažují.) Do konce prázdnin za tyto studenty platí zdravotní pojištění stát a také rodiče mohou pobírat ještě i v tomto období příslušné sociální dávky jako dosud a snížit si při ročním zúčtování daně z příjmu fyzických osob daňový základ na dítě, které ukončilo školu, až do konce srpna.

Udělat si prázdniny neznamena nedělat vůbec nic. To, že si můžete po ukončení studia „udělat prázdniny“ neznamena, že až potom začnete hledat zaměstnání. Ještě před ukončením studia se zajímejte o své pracovní uplatnění, začnete s hledáním místa na internetu, v denním tisku, přes své známé, příbuzné a podobně.

Pokud si podáte na úřadu práce žádost o zprostředkování zaměstnání ihned po ukončení studia, počítejte s tím, že **musíte spolupracovat s úřadem, například docházet na pravidelné schůzky,** což samozřejmě nelze spojit s delším zahraničním pobytem, dovolenou a podobně, musíte přijmout vhodné zaměstnání, pokud vám bude nabídnuto.

K tomu, aby absolventi měli nárok na podporu v nezaměstnanosti, musí, stejně jako ostatní občané, splnit základní podmínku pro přiznání podpory, to je **v posledních třech letech odpracovat alespoň 12 měsíců.** Do **odpracované doby** se přitom započítává jen taková výdělečná činnost, která zakládala povinnost odvádět pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (tzn. pracovní poměry, dohody o pracovní činnosti, samostatná výdělečná činnost). Pokud jste měli **uzavřen pracovní poměr,** předložíte úřadu práce při žádosti o podporu zápočtový list. Pokud jste pracovali na základě **dohody o pracovní činnosti,** nechte si vystavit potvrzení o výkonu práce na základě dohody o pracovní činnosti s uvedením, po jakou dobu bylo odváděno pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. V případě, že jste se věnovali **samostatné výdělečné činnosti,** musíte doložit dobu placení pojistného potvrzením z okresní správy sociálního zabezpečení.

Absolventi, resp. fyzické osoby **do 20 let věku** a osoby, které jsou vedeny **v evidenci uchazečů o zaměstnání nepřetržitě déle než 5 měsíců,** jsou skupinou, které úřady práce věnují **zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání.**

Nemáte-li nárok na podporu v nezaměstnanosti, můžete zažádat o **příspěvek na živobytí.**

Zdroj: <http://student.finance.cz/>, <http://www.cvonline.cz/>, zákon o zaměstnanosti 435/2004 Sb

Několik rad pro absolventy

- **S hledáním zaměstnání neotálejte, buďte aktivní.** O volných pracovních místech se informujte již v posledním ročníku studia, a to i v případě, že uvažujete o dalším studiu, protože přijetí na vyšší typ školy nemáte jisté. Kontakt, který se zaměstnavatelem navážete,

vám v případě nepřijetí na školu může být užitečný. Připravte si stručné reference, které můžete zaměstnavatelům předat pro případ pozdějšího výskytu volného místa.

- **Nástupem do zaměstnání začíná nový úsek vašeho života a je nezbytné přizpůsobit mu vlastní životní styl.** To, co vám možná bylo trochu tolerováno ve škole, např. občasný pozdní příchod na vyučování, nemusí váš zaměstnavatel akceptovat.
- **Na mistry světa nejsou nikde zvědaví.** Je sice pravda, že škola vás vybavila nejmodernějšími poznatky, ale pro uplatnění v praxi je mnohdy důležitější zkušenost, a tu mají starší spolupracovníci.
- **Požádat o pomoc není u začínajícího pracovníka ponižující.** Nikdo od vás nebude očekávat dokonalost, spíše snahu něco se naučit.
- **Na novém pracovišti si ponechte čas na "rozkoukání".** Vstup do zaměstnání je nejen zkouškou odborné způsobilosti, ale i osobních vlastností. Je vhodné pozorovat chování spolupracovníků a pochopit, co je pokládáno za správné při plnění pracovních povinností i ve vzájemných vztazích. Vybudovat si dobrou pozici v kolektivu je možné jedinečně postupně, s trvalejším efektem.
- **Všechny dovednosti nejsou vidět hned.** Chce-li mít nováček v zaměstnání úspěch, měl by projevit aktivitu a zájem o svou práci. Jen tak ostatní poznají jaké má schopnosti, co umí, jak je schopen pracovat a jak bude pro zaměstnávající organizaci důležitý.
- **Důležité je být pozitivní.** Přátelské a vstřícné chování vyvolává pozitivní odezvu a odzbrojuje potenciální nepřátele. S pozitivními postoji se lze snadněji zařadit do pracovního týmu.

Zdroj: <http://www.cvonline.cz/>

VŠ nebo VOŠ?

Hlavním **odlišením VOŠ od VŠ** je zejména **délka studia a větší sepětí teorie s praxí**. Výrazným prvkem tohoto studia je těsné propojení výuky s praktickou činností, přičemž na většině vyšších odborných škol trvá praxe minimálně jeden semestr. Tímto by mělo být dosaženo rychlejšího zorientování se při nástupu do zaměstnání, schopnost v co nejkratší době se adaptovat na nové pracovní prostředí a úkoly s ním spojené. Toto je nespornou předností oproti VŠ, které kladou důraz hlavně na teoretickou stránku studia.

Nezanedbatelnou výhodou VOŠ je snazší přijímací řízení, podání přihlášek až do konce dubna, ale lze se na ně dostat i ve 2. či 3. kole přijímacího řízení, tedy koncem srpna.

Mezi **nevýhody** by se dalo počítat to, že se na těchto školách platí **školné**. Školné se na státních VOŠ pohybuje v rozmezí od 2000 do 6000 korun ročně. Na soukromých VOŠ je tato částka podstatně vyšší (od 10000 do 40000).

Určitým handicapem také může být to, že VOŠ **nemají prozatím takové jméno jako vysoké školy**.

Některé VOŠ jsou propojené s některou s vysokých škol. Studenti VOŠ tak mohou navázat studiem

na VŠ a mohou získat titul Bc.

Délka studia na VOŠ se v pohybuje v rozmezí od 2 let až do 3,5 let (dálkové studium 3 až 4 roky). Studium by se mělo svým pojetím a charakterem blížit studiu na vysoké škole. Znamená to rozložení výuky do semestrů, existence zkouškového období, je možné rozlišit semináře a přednášky. Studovat je možné jak prezenčně tak i dálkově (distančně). **Po úspěšném ukončení školy** v podobě absolutoria **získá student „titul“ diplomovaný specialista - DiS.**

Důležité je **vybrat si školu, kde je studium kvalitní a vaše uplatnění po absolvování perspektivní.** Jedním z poznávacích kritérií pro posouzení kvality je **certifikát kvality EVOS**, který uděluje Řídící rada programu „EVOS“, v níž zasedají čelní představitelé některých profesních svazů - např. Svaz průmyslu a dopravy, Svaz obchodu. Neznamená to však, že škola bez tohoto certifikátu je špatná! Dalšími, neméně důležitými kritérii jsou: pověst školy, úroveň organizace přijímacího řízení, podoba informačních materiálů, internetové stránky, počet studentů, uplatnění absolventů, možnost pokračování ve studiu atd.

Formy studia na VŠ

Většina vysokých škol již pracuje v rámci dvoustupňového systému, který se dělí na bakalářský program (3 – 4 roky) a navazující magisterský program (1 – 3 roky) – ten je možné studovat až po ukončení bakalářského.

V současné době existují 3 formy studia – prezenční, distanční (řízené samostatné studium využívající všechny dostupné technické a technologické prostředky, např. e-learning) a kombinované.

Jaké jsou hlavní rozdíly kombinovaného studia oproti prezenčnímu studiu? V čem se liší například v rozvrhu, nároku na domácí práce, počtem či skladbou předmětů?

Kombinované studium je kombinací dálkového a prezenčního studia. Výuka tohoto typu studia probíhá v blocích, typicky jednou za čtrnáct dní po celý den. Jsou ovšem i obory, na kterých je výuka organizována v třídním bloku jednou za měsíc. Skladba předmětů se v některých oborech liší od skladby předmětů pro prezenční studium. Zatímco některé předměty v prezenční formě jsou rozděleny do dvou semestrů, ve formě kombinované je výklad zhuštěn do jednoho semestru; zakončením je ovšem stejná zkouška. Proto je v některých případech počet předmětů nižší. Z toho samozřejmě vyplývá vyšší náročnost na domácí přípravu.

Užitečné odkazy:

Stránky s nabídkou škol

<http://www.infoabsolvent.cz/> - volba oboru vzdělání, informace o počtu přijatých a další, odkazy na školy...informace o uplatnění, i průvodce volbou povolání

<http://www.atlasskolstvi.cz/> - vyhledávání škol, odkazy na práci v zahraničí,

<http://www.icm.cz/> - různé užitečné informace jako přehled škol bez přijímacích zkoušek, termíny podání přihlášek, dny otevřených dveří, a další.

Další katalogy škol - <http://www.vejska.cz/> (i další užitečné info), <http://www.vysokeskoly.cz/> (katalog a další užitečné informace ke školám, maturitě apod.)

<http://www.kampomaturite.cz/>,

www.scio.cz (kdo používá Scio a bližší info + katalog škol)

www.studium.idnes.cz – aktuality, zprávy, informace...

Seznam vysokých škol. Šance na přijetí jsou velké, volných míst je dost

Zdroj: [http://zpravy.idnes.cz/seznam-vysokych-skol-sance-na-prijeti-jsou-velke-volnych-mist-je-dost-](http://zpravy.idnes.cz/seznam-vysokych-skol-sance-na-prijeti-jsou-velke-volnych-mist-je-dost-1kv-/studium.asp?c=A110112_104109_studium_bar)

[1kv-/studium.asp?c=A110112_104109_studium_bar](http://www.vysokeskoly.cz/sekce/special-o-oborech)

<http://www.vysokeskoly.cz/sekce/special-o-oborech>

Stránky s informacemi i jednotlivých profesích a povoláních

<http://www.occupationsguide.cz/> - nejlepší, obsahuje test zájmů, možnost vyhledávat obor podle různých kritérií a požadavků, popisuje náplň profesí a požadavky k jejich vykonávání.

www.prace.cz – nabídky práce, poradna (encyklopedie profesí, rady...), atd.

<http://www.istp.cz/> - dobré, umožňuje najít obor dle požadavků, i informace o povoláních, požadavcích vzdělání k profesím, výši platů apod.

<http://katalog.nsp.cz/> - některé profese chybí, ale je zde popis profesí, průměrných platů v dané oblasti a požadavků na jejich výkon.

http://uok.msmt.cz/ru_list.php - obsahuje informace o vzdělávání požadovaném k určité profesi, případně dalších požadavcích.

Informace o vzdělávání nebo práci v zahraničí

<http://europa.eu/youth/>

<http://www.europass.cz/>

<http://portal.mpsv.cz/eures>

<http://www.eurodesk.cz/>

<http://www.nazkusenou.cz/>, www.studentagency.cz a mnohé další

Přijímací zkoušky – TSP, OSP, NSZ

<http://www.vysokeskoly.cz/clanek/osp-tsp-nsz-co-to-znamen-a-jak-se-na-testy-obecnych-studijnich-predpokladu-pripravit>

Kde všude mohu hledat práci?

Internet - <http://www.talentjob.cz/>, <http://www.icm.cz/hledani-prace-na-internetu>,

<http://www.icm.cz/hledani-prace-na-internetu-specializovane-portaly>

Personální agentury

Denní tisk

Úřady práce - <http://www.icm.cz/jak-se-prihlasit-na-urad-prace-up>, <http://portal.mpsv.cz/sz/local>

Vzory a tipy pro psaní životopisu a motivačního k dispozici na internetu. Např.

<http://www.icm.cz/jak-napsat-strukturovany-zivotopis> a [http://www.icm.cz/jak-napsat-motivacni-](http://www.icm.cz/jak-napsat-motivacni-pruvodni-dopis)

[pruvodni-dopis](http://www.icm.cz/jak-napsat-motivacni-pruvodni-dopis), podobně také informace o přijímacích pohovorech – např. <http://www.icm.cz/priprava-na-vyberove-rizeni>